TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 730/2019/DS-PT
Ngày: 19/8/2019
V/v tranh chấp về việc cử người giám hộ

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Hồng Loan

Các Thẩm phán: Bà Lê Thị Ngọc Hương

Ông Lưu Ngọc Thạch

- Thư ký phiên tòa: Bà Phạm Nguyễn Thanh Hồng – Thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Ông Phạm Duy Tuấn – Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 8 năm 2019 tại Trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 315/2019/TLPT-DS ngày 28 tháng 6 năm 2019 về việc: "Tranh chấp về việc cử người giám hộ".

Do Bản án số 125/2019/DS-ST ngày 14 tháng 5 năm 2019 của Tòa án nhân dân quận H, Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 3358/2019/QĐ-PT ngày 29/7/2019 giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Bà **Lư Thị Bích C**, sinh năm 1969.

Địa chỉ thường trú: Số 83 đường L, phường T, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện hợp pháp của nguyên đơn: Bà **Vy Thị L**, sinh năm 1993. (Có mặt)

Địa chỉ liên hệ: Số 200/9 đường N, phường Th, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

Là người đại diện theo ủy quyền. (Giấy ủy quyền số công chứng: 009511, quyển số 08TP/CC-SCC/HĐGD do Văn phòng Công chứng T, Thành phố Hồ Chí Minh chứng nhận ngày 12/8/2019)

2. Bị đơn:

- Ông **Lư Hùng C1**, sinh năm 1962. (Xin vắng mặt)

Địa chỉ thường trú: Số 115E đường L, phường D, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Ông **Lư Hùng Ph**, sinh năm 1965. (Có mặt)

Địa chỉ thường trú: Số 115 đường L, phường D, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Ph: Luật sư **Võ Văn Tr** – Văn phòng Luật sư V– thuộc Đoàn Luật sư Thành phố Hồ Chí Minh.

Địa chỉ: Số 63 đường số G, Phường X, quận G, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Người được giám hộ: Ông **Lư Hùng P**, sinh năm 1960.

Địa chỉ thường trú: Số 83 đường L, phường T, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

4. Người kháng cáo: Bị đơn ông **Lư Hùng Ph.**

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo bản án sơ thẩm thì nội dung vụ án như sau:

Trong đơn khởi kiện ngày 05/9/2018 và quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn bà Lư Thị Bích C do bà Vy Thị L là người đại diện theo ủy quyền trình bày:

Cha mẹ của bà Lư Thị Bích C là cụ Lư Minh Hoàng (chết năm 2008) và cụ Trần Thị Xê (chết năm 1999) chung sống có 04 người con gồm: Lư Hùng P, Lư Hùng C1, Lư Hùng Ph và Lư Thị Bích C. Trong đó, ông Lư Hùng P là người mất năng lực hành vi dân sự và đã được Tòa án tuyên bố theo Quyết định tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự số 62/2018/QĐST-DS ngày 26/02/2018 của Tòa án nhân dân quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

Sau khi Tòa án tuyên bố ông P là người mất năng lực hành vi dân sự, tháng 3/2018 bà C và ông C1 làm đơn đề nghị Ủy ban nhân dân phường T, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh cử người giám hộ cho ông Lư Hùng P theo quy định của pháp luật. Ủy ban nhân dân phường T đã mời các bên lên làm việc nhưng ông Ph không hợp tác và không đồng ý ký vào văn bản tại phường dẫn đến phát sinh tranh chấp.

Thực tế, sau khi cha mẹ chết, ông P sống cùng ông Ph nhưng đến cuối năm 2017 ông Ph giao ông P lại cho bà C chăm sóc. Hiện nay bà C vẫn đang là người chăm sóc ông P. Nay bà C khởi kiện yêu cầu Tòa án chỉ định bà Lư Thị Bích C làm người giám hộ cho ông Lư Hùng P.

Bị đơn ông Lư Hùng C1 trình bày: Ông Lư Hùng P bị mất năng lực hành vi dân sự và hiện đang do bà C chăm sóc. Ông đồng ý để bà C làm người giám hộ cho ông P theo yêu cầu của bà C.

Bị đơn ông Lư Hùng Ph trình bày: Ông không đồng ý theo yêu cầu khởi kiện của bà C về việc cử bà làm người giám hộ cho ông P. Lý do là vì các bên đang tranh chấp mua bán căn nhà số 115 đường L, phường D, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh và vụ án đang được Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh thụ lý giải quyết. Ông Ph yêu cầu được gặp bà C và ông C1 để giải quyết dứt điểm vụ án nêu trên. Sau khi giải quyết xong việc tranh chấp mua bán nhà, ông sẽ đồng ý việc cử người giám hộ theo quy định của pháp luật.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 125/2019/DS-ST ngày 14/5/2019 của Tòa án nhân dân quận H, Thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Lư Thị Bích C: Chỉ định bà Lư Thị Bích C là người giám hộ cho ông Lư Hùng P.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo, quyền và nghĩa vụ thi hành án của các đương sự.

Ngày 20/5/2019, bị đơn ông Lư Hùng Ph kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Luật sư Võ Văn Tr là người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn ông Lư Hùng Ph trình bày: Sau khi cha mẹ của ông P là cụ Xê và cụ Hoàng chết, ông P tiếp tục ở với vợ chồng ông Ph mặc dù trong gia đình đã có sự thỏa thuận giao ông P cho bà C chăm sóc. Cuối năm 2017, vì muốn bà C thực hiện trách nhiệm nuôi dưỡng, chăm sóc ông P nên ông Ph đã gửi ông P lại cho bà C. Tuy nhiên, bà C đã không chăm sóc ông P mà đưa ông P đến Viện dưỡng lão Bình Mỹ có trụ sở tại huyện Củ C. Nhận thấy, thực hiện công việc giám hộ là để chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người được giám hộ nên việc bà C không trực tiếp chăm sóc ông P là đã không làm tròn nghĩa vụ của người giám hộ. Thực tế, lý do bà C muốn làm người giám hộ cho ông P là vì bà sợ phải giao lại tài sản của ông P là số tiền bán căn nhà số 115 đường L mà bà C đã nhận từ vợ chồng ông Ph chứ không phải xuất phát từ tình thương muốn lo lắng cho ông P. Theo quy định của pháp luật thì người anh cả là ông C1 sẽ làm người giám hộ đương nhiên cho ông P nhưng ông C1 đã từ chối nên người anh tiếp theo là ông Ph sẽ làm người giám hộ cho ông P là phù hợp. Từ những lý lẽ trên, Luật sư đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm và chỉ định ông Lư Hùng Ph là người giám hộ cho ông Lư Hùng P.

Bị đơn ông Lư Hùng Ph trình bày: Ông đồng ý với lời trình bày của luật sư Võ Văn Tr và không có ý kiến phát biểu thêm.

Bà Vy Thị L là người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn bà Lư Thị Bích C trình bày: Sau khi tiếp nhận ông P vào cuối năm 2017, bà C đã đưa

ông P vào Viện dưỡng lão Bình Mỹ ở huyện Củ C với mục đích để ông P được chăm sóc và điều trị đúng Ph pháp hơn. Ông Ph cũng thừa nhận rằng tình trạng sức khỏe của ông P hiện nay tốt hơn nhiều so với thời gian ở nhà. Thực tế, từ khi ông P vào Viện dưỡng lão cho đến nay, mọi C phí đều do bà C bỏ ra và trong gia đình hoàn toàn không có sự tranh chấp nào về việc nhận nuôi cũng như việc có nên để ông P ở lại Viện dưỡng lão hay không. Tranh chấp chỉ xảy ra khi bà C có đơn khởi kiện đề nghị Tòa án chỉ định bà C làm người giám hộ cho ông P. Do ông Ph đã giao ông P lại cho bà C và bà C đã chăm sóc ông P tốt nên đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án sơ thẩm, chỉ định bà C làm người giám hộ cho ông P.

Bị đơn ông Lư Hùng C1 có đơn xin xét xử vắng mặt

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Tòa cấp phúc thẩm đã thực hiện đúng trình tự thủ tục theo quy định của pháp luật. Các đương sự cũng được thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của mình.

Về nội dung: Ông Ph cho rằng từ khi bà C tiếp nhận ông P đến nay đã không chăm sóc ông P mà đưa vào Viện dưỡng lão là không đảm bảo về mặt tình cảm cho ông P. Do đó, ông Ph yêu cầu được làm người giám hộ cho ông P. Xét, cha mẹ ông P đều đã chết. Ông P không có vợ, con. Thời gian trước, ông P ở cùng ông Ph nhưng từ tháng 01/2018 ông Ph giao ông P lại cho bà C, việc chuyển giao có lập biên bản. Như vậy, ông Ph đã từ chối việc chăm sóc ông P. Còn bà C, sau khi tiếp nhận ông P, bà C chăm sóc ông P bằng việc đưa ông P vào Viện dưỡng lão Bình Mỹ và trả các C phí cho ông P. Theo các tài liệu có trong hồ sơ và tại phiên tòa hôm nay, các bên đều thừa nhận sức khỏe của ông P tốt hơn rất nhiều so với thời gian sống tại nhà với ông Ph. Mặt khác, ông Ph thừa nhận không phải ông không đồng ý việc bà C làm người giám hộ cho ông P mà là ông chưa đồng ý vì trong gia đình chưa giải quyết xong việc mua bán căn nhà số 115 đường L, phường D, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh. Điều đó cho thấy, không phải ông Ph yêu cầu làm người giám hộ cho ông P vì lo lắng, quan tâm đến ông P. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Ph, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Căn cứ vào các chứng cứ, tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa phúc thẩm, căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bị đơn ông Lư Hùng C1 có đơn đề nghị Tòa án xét xử vắng mặt nên căn cứ vào Khoản 1 Điều 228 của Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án vẫn tiến hành xét xử vụ án theo quy định của pháp luật.

[2] Về nội dung:

Căn cứ Quyết định tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự số 62/2018/QĐST-DS ngày 26/02/2018 của Tòa án nhân dân quận H, Thành phố Hồ Chí Minh thì ông Lư Hùng P được xác định là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Theo quy định của pháp luật, để thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người mất năng lực hành vi dân sự thì sẽ được thực hiện thông qua người giám hộ. Ông P trước khi ở tình trạng cần được giám hộ đã không lựa chọn ai làm người giám hộ cho mình. Ông P không có vợ, con, còn cha mẹ thì đều đã chết nên không có người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Khoản 1, 3 Điều 53 của Bộ luật Dân sự. Do đó, việc bà C khởi kiện yêu cầu Tòa án chỉ định người giám hộ cho ông P là có cơ sở để xem xét.

Xét, căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và lời khai của các đương sự thể hiện:

Sau khi cha mẹ chết, ông P sống cùng ông Ph. Cuối năm 2015, các anh chị em đã tổ chức họp và thông qua hình thức bốc thăm đã thống nhất giao ông P cho bà C chăm sóc. Tuy nhiên, bà C không thực hiện nghĩa vụ này mà vẫn để ông P lại cho ông Ph. Vì muốn bà C phải có trách nhiệm nên cuối năm 2017 ông Ph đã đem ông P giao lại cho bà C. Ngày 12/01/2018, bà C đã nhờ Ủy ban nhân dân phường T, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh lập biên bản tiếp nhận người thân và chăm sóc đến nay.

Theo Biên bản xác minh ngày 28/11/2018 của Ủy ban nhân dân phường D, quận H xác nhận thì ông Lư Hùng P sinh năm 1960, sống tại địa chỉ: số 115 đường L, phường D, quận H từ nhỏ với cha mẹ. Đến năm 2008 cha mẹ của ông P mất, ông P sống cùng người em là ông Lư Hùng Ph tại địa chỉ trên và do ông Ph trực tiếp chăm sóc. Từ tháng 01/2018 vì lý do gia đình nên ông P không còn sống tại địa chỉ trên mà chuyển đến ở cùng người em là bà Lư Thị Bích C tại phường T, quận H, Thành phố Hồ Chí Minh. Hiện nay ông P được chuyển vào Viện dưỡng lão Bình Mỹ ở Củ C và không còn sống ở địa Ph.

Tại Công văn ngày 27/11/2018 của Viện dưỡng lão Bình Mỹ xác nhận: Từ tháng 01/2018 ông P do bà C là người đại diện ký hợp đồng với Viện dưỡng lão Bình Mỹ, đóng phí đầy đủ và đúng hạn, thời gian này vợ chồng bà C thường xuyên lên thăm ông P (khoảng 23 lần), ngoài bà C có ông Ph lên thăm vài lần.

Quá trình giải quyết vụ án, người đại diện theo ủy quyền của ông Ph tại cấp sơ thẩm là bà Trần Thị Thúy C2 và bản thân ông Ph đều thừa nhận tinh thần và thể chất của ông P tại Viện dưỡng lão Bình Mỹ tốt hơn nhiều so với thời gian ông P được chăm sóc tại nhà. Từ khi ông P được đưa vào Viện dưỡng lão cho đến nay trong gia đình không xảy ra tranh chấp về việc xác định ai là người chăm sóc cho ông P cũng như nơi ăn ở, sinh hoạt của ông P.

Như vậy, từ cuối năm 2017 ông Ph đã từ chối chăm sóc ông P và bàn giao lại cho bà C. Sau khi tiếp nhận ông P, bà C đã chăm sóc ông bằng việc đưa vào Viện dưỡng lão Bình Mỹ tại Củ C và lên thăm thường xuyên. Các bên đều thừa nhận, do được chăm sóc đúng cách nên tình trạng sức khỏe của ông P tốt hơn nhiều so với thời gian ở cùng gia đình. Ngoài ra, tại phiên tòa phúc thẩm, ông Ph xác định là chưa đồng ý giao cho bà C giám hộ chứ không phải là không đồng ý giao cho bà C giám hộ vì còn liên quan đến việc mua bán căn nhà số 115 đường L, phường D, quận H. Điều đó chứng tỏ việc ông Ph yêu cầu được giám hộ cho ông P không xuất phát từ tình cảm gia đình. Trong khi, ông C1 là anh ruột của ông Ph vẫn đồng ý để bà C làm người giám hộ cho ông P.

Do đó, không có cơ sở để Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của ông Lư Hùng Ph về việc không đồng ý để bà C là người giám hộ cho ông P; Chấp nhận đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, giữ nguyên bản án sơ thẩm. Ông Lư Hùng Ph phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 148, Khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 48, Điều 49, Điều 54 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điều 26, Điều 27 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Không chấp nhận kháng cáo của bị đơn ông Lư Hùng Ph.

Tuyên xử: Giữ nguyên bản án sơ thẩm.

1/ Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Lư Thị Bích C: Chỉ định bà Lư Thị Bích C là người giám hộ cho ông Lư Hùng P.

2/ Về án phí dân sự sơ thẩm:

Ông Lư Hùng C1, ông Lư Hùng Ph phải chịu án phí dân sự sơ thẩm là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng.

Hoàn trả cho bà Lư Thị Bích C số tiền tạm ứng án phí dân sự sơ thẩm đã nộp là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2017/0011859 ngày 17/9/2018 của C cục Thi hành án dân sự quận H, Thành phố Hồ Chí Minh.

3/ Về án phí dân sự phúc thẩm:

Ông Lư Hùng Ph phải chịu án phí dân sự phúc thẩm là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí dân sự phúc

thẩm mà ông Ph đã nộp là 300.000 (Ba trăm ngàn) đồng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2018/0012085 ngày 21/5/2019 của C cục Thi hành án dân sự quận H, Thành phố Hồ Chí Minh. Ông Ph đã nộp đủ tiền án phí dân sự phúc thẩm.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự năm 2008 (sửa đổi, bổ sung năm 2014) thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, Điều 7, Điều 7a, Điều 7b và Điều 9 Luật Thi hành án dân sự năm 2008 (sửa đổi, bổ sung năm 2014); thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự năm 2008 (sửa đổi, bổ sung năm 2014).

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- TAND Tối cao;
- TAND Cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND Cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND TP.HCM;
- C cục THADS quận H;
- TAND quận H;
- Các đương sự (để thi hành);
- Lưu: HS, VT (T/20).

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Phạm Hồng Loan